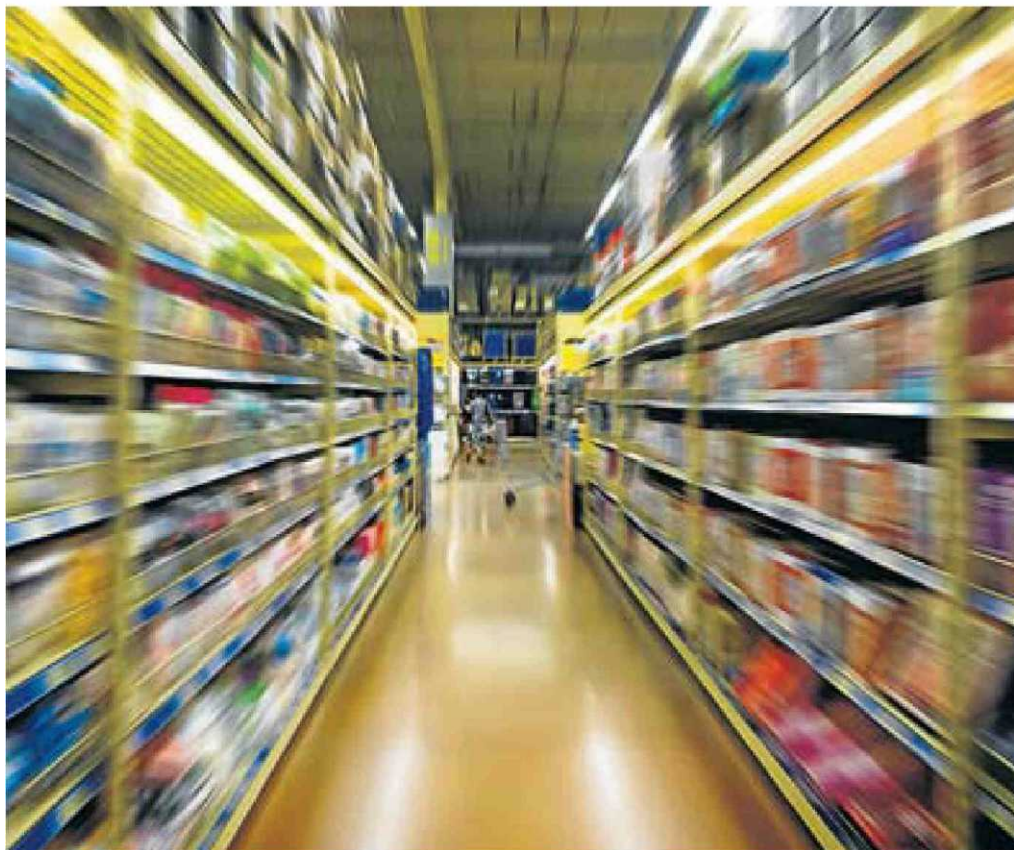

La qüestió de la segona novel·la

GETTY

dures, espècies... La jambalaia literària de Fornis també aposta per la mescladissa abundosa i carregada. Per les pàgines de la novel·la –per bé que en molts passatges seria més precís parlar d'assaig o de reportatge que no de novel·la, per molt que la novel·la moderna sigui una bèstia devoradora i polimòrfica– hi trobem reflexions, observacions, comentaris i anècdotes sobre assumptes tan dispars com la totpoderosa franquícia de supermercats Walmart, sobre la cada vegada més invisible frontera entre realitat i ficció, sobre les exòtiques contradiccions de l'*american way of life*, sobre la desnaturalització que el turisme de masses provoca en la vida d'un petit poble de costa, sobre l'estreta relació entre els escriptors i l'alcohol, sobre la dicotomia (dubtosa) entre art interessant i art avorrit...

Per embridrar la seva curiositat tentacular, Fornis tria un escenari concret com a nucli del relat. És una residència d'escriptors situada al petit poble mariner de Montauk, a la costa est dels EUA. El narrador protagonista, que és l'autor però no ho és, hi passa tot un mes en companyia d'altres escriptors d'arreu del món i ens conta el seu dia a dia –erràtic i improductiu– sota la tutela del dramaturg Edward Albee alhora que va llegint un clàssic de Max Frisch i va recuperant episodis del món literari barceloní. El resultat de la mescladissa és gustós i entretingut, tot i que la mancança d'una intenció global fa que el llibre es vegi llastat per alguns passatges feixucs i indigestos, sobretot a la part final, quan l'excèntrica quotidianitat de la residència acapara tot el protagonisme i fa que algunes, diguem-ne, trames obertes al principi quedin sense tancar o poc explorades.

Guardonada amb el primer premi Anagrama de Novel·la en català, *Jambalaia* és menys sorprenent que la seva predecessora, però igual d'estimulant, i confirma Albert Fornis com un dels noms més interessants de la nova literatura catalana. ➡

PERE ANTONI PONS

Després de l'èxit del seu debut, *Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)*, Albert Fornis es va trobar davant la inevitable qüestió: com fer una segona obra que estigui a l'altura de la primera? La qüestió es presentava particularment espinosa. Com que *Albert Serra* havia sigut celebrada pel seu caràcter de proposta "insòlita" dins el marc de la literatura catalana (autoficció, narrativa empeltada d'assaig i sovint amb un peu, o tots dos, en el periodisme), la segona obra calia que empatés amb la predecessora en termes no tan sols de qualitat sinó també de singularitat i de capacitat per sorprendre.

La decisió de Fornis per resoldre la qüestió ha consistit a tirar pel dret sense cap mania. Ha agafat els aspectes i les característiques principals de la primera novel·la –la forma i l'estructura (centrífugues), el to (desimbolt, indagador, humorís-

tic) i la matèria primera (la pròpia vida)– i ho ha adaptat a un tema diferent. Si el motor de la primera novel·la era la fascinació que el narrador sentia pel cineasta Albert Serra –una fascinació que l'induí a explorar tot un enfilall de subtemes relacionats amb l'originalitat i el plagi en el món de l'art–, el motor de *Jambalaia* és la voluntat –la necessitat, l'aventura– de fer una segona novel·la. Si el lector pensa que és una opció barruda o fàcil, cal que sàpiga que Fornis juga contínuament amb l'equivalència entre escriure i masturbar-se –buidar-se– i que fa alguna associació entre el gènere de l'autoficció i allò que hem convingut a anomenar *les palles mentals*. Ho fa amb autoironia preventiva, esclar, però també amb l'autoconfiança de qui està segur de les pròpies facultats.

El títol del llibre, que també hauria pogut titular-se *El trastorn de Fornisnoy*, fa referència a un tipus de menjar crioll habitual a Louisiana, una mescla d'arròs, pollastre, ver-

JAMBALAIÀ
ALBERT FORNIS
ANAGRAMA
304 PÀG. / 19,90 €